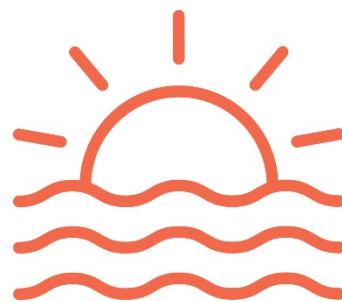

Kemijärven kaupunki
**YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKU
NTA**
Käyttösuunnitelma 2026 –
TOTEUTUMA 30.6.2026

K E M I J Ä R V I
LAPLAND

Ympäristöterveyslautakunta 26.8.2026

YMPÄRISTÖTERVEYSPALVELUT TOIMIALA

1. Toiminta-ajatus ja toimintaympäristö

Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja ehkäisemiseen tähtäävää toimintaa. Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioon ottaen valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä.

Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden ja tupakkalain valvonta sekä eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut.

Ympäristönsuojelun tarkoituksena on luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla turvata nykyisille ja tuleville kuntalaisille viihtyisä, puhdas ja virikkeellinen ympäristö. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelun yleisen edun valvoja paikallisella tasolla.

Toimintaympäristö ja sen muutokset taloussuunnitelmakautena

Neljän Itä-Lapin kunnan (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla, Savukoski) muodostama lakisääteinen ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue on ollut toiminnassa 1.1.2013 alkaen. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät on liitetty organisaatioon 1.1.2016 Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken osalta, sekä 1.1.2019 Sallan osalta. Vuodesta 2023 alkaen Kemijärven kaupunki on vastannut toiminnasta vastuukuntamallilla, joten vuosi 2026 on neljäs toimintavuosi. Ympäristöterveydenhuolto ei siirtynyt sote muutoksen myötä hyvinvointialueille, tilanteessa ei ole tapahtunut muutosta ja lainsäädäntö on pysynyt ennallaan.

2. Kaupunkistrategian 2025–2030 painopisteistä johdetut toiminnalliset tavoitteet (valtuustotasoisista tavoitteista johdetut lautakunnan konkreettiset toimenpiteet ja mittarit)

HYVÄ JA SUJUVA ARKI			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 30.6.
Turvallisen ja terveellisen elinympäristön edistäminen ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun käytettävissä olevin keinoin. Tasapuolisesti jaetut virkatehtävät turvaavat arjen jaksamista koko työyhteisössä.	Terveydensuojelu-, elintarvike-, tupakkalain neuvonta ja valvonta, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu sekä eläintautivalvonta ja ympäristönsuojelun viranomaistoimintojen resurssointi turvaamaan keskeytyksetön ja säännöllinen toiminta valtakunnallisen valvontaohjelman tavoitetason mukaisesti.	Suunnitelmallisen valvonnan ja eläinlääkäripalvelujen toteutumatilastot, työajan käyttö, maksutuotot. Häiriötilanteisiin (kuten epidemiat) kyetään puuttumaan viivytyksettä.	Suunnitelmallinen valvonnassa viivettä ei kiireellisessä valvonnassa. Eläinlääkäripalvelut pystytty tuottamaan 24/7, osin sijaisuuksin. Maksutuotot toteutuneet alle laskennallisen tavoitteen, johtuen laskutusrytmistä ja palvelujen käytön suhteesta. Ei laaja-alaisia häiriötilanteita, pienempiin häiriötilanteisiin on kyetty puuttumaan viivytyksettä.

ELÄMÄÄ SYKKIVÄÄ KASVUA YHDESSÄ YRITTÄJIEN KANSSA

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 30.6.
Yritysten (mukaan lukien alkutuotanto) toimintaedellytysten mahdollisimman viivytyksetön ja tasapuolinen turvaaminen lainsäädännön reunaehtojen puitteissa.	Ennakoivalla neuvonnalla edesautetaan käsittelyprosessien sujuvuutta vireilletulo järjestyksessä. Terveysthuoltokäynnit toteutuvat tavoiteaikataulussa. Resurssit turvataan tarvittaessa sijaistajajärjestelyillä.	Työajan käyttö, lupaprosessien kesto ja palvelutarjonnan viive siitä osin, kun käsittelyaikaan tai vasteaikaan vaikuttaa yksikön oma toiminta.	Valvonnassa ennakoivalla neuvonnalla suuri painoarvo. Lupaprosessit edenneet vähintään valtakunnallisessa keskiarvossa. Terveysthuoltokäynnit toteutettu pyyntöjen mukaisesti ja tavoiteaikataulussa.

UUSIA MAHDOLLISUUKSIA TURVALLISUUSYMPÄRISTÖSSÄ

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 30.6.
Kiinnitetään erityistä huomiota huoltovarmuuteen epävarmassa maailmanpoliittisessa tilanteessa.	Päivitetään vuoden 2026 aikana erityistilanne- ja poikkeusolojen valmiussuunnitelma sekä jatketaan talousvesilaitosten häiriösuunnitelmien ajantasaisuuden läpikäymistä. Tuotantoeläinten eläinlääkäripalvelut toimivat ympärivuotisesti ja akuuteissa tarpeissa ympärivuorokautisesti.	Lautakuntapäätökset ja eläinlääkintähuollon toimintatilastot. Reklamaatioita ei tule. Mahdollisimman vähän erityistilanteita.	Valmiussuunnitelman päivittäminen kesken. Talousvesilaitosten häiriötilannesuunnitelmien ajantasaisuuden läpikäyminen viivästynyt. Tuotantoeläinten eläinlääkäripalvelut toimineet ympärivuotisesti ja -vuorokautisesti. Päivystys ei ole jakautunut viidelle eläinlääkärille, pääsääntöisesti neljälle. Sijaisien käyttöön on jouduttu turvautumaan, eikä heitä aina ole yrityksistä huolimatta saatu.

VAKAA JA ENNAKOIVA KUNTATALOUS

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 30.6.
Kustannukset eivät kasva yleisen hintatason nousun yli.	Taksojen tarkastaminen terveysthuoltossa ja ympäristönsuojelussa sekä tarvittaessa eläinlääkintähuollon	Talosluvut. Lautakuntapäätökset.	Taksat on tarkistettu ja tulleet voimaan 1.4.2026. Toimintatuotoissa viivettä johtuen laskutusrytmistä ja

	yhitydenottopalvelussa (puhelinpalvelu).		asiaksmaksujen tuloutumisesta.
--	---	--	-----------------------------------

VASTUULLINEN JOHTAMINEN			
Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 30.6.
Yksikön työelämätaidot ovat kunnossa ja ajankäyttö hallinnassa. Työt jaetaan mahdollisimman tasapuolisesti huomioiden yksilölliset vahvuudet.	Työilmapiiriin edelleen vahvistaminen sekä varhainen puuttuminen ongelmiin. Työterveyshuollon työpaikkakäynnit ja ryhmäkeskustelut. Työsidonnaisuuden keventäminen eri toimenpitein.	Toimintatilastot. Kyselyt ja suorat palautekeskustelut. Sairaspoissaolot. Työaikakirjanpito.	Resurssivajetta on ollut, joka on kuormittanut henkilöstöä. Työaikasaldot ovat määräysten rajoissa. Sairauspoissaoloja on ollut.

3. Muut toiminnan painopistealueet ja tavoitteet v. 2026

Toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet	Toimenpiteet	Mittarit	TOT. 30.6.
Lakisääteisen viranomaistoiminnan turvaaminen.	Onnistunut rekrytointi ja perehdytys. Lisäresurssi. Tarvittaessa sijaisten rekrytointi. Työssäjaksamiseen ja työkuormitukseen kiinnitetään huomiota.	Viivytyksetön toiminta, mahdollisimman vähän häiriötilanteita.	Sijaisia rekrytoitu. Ympäristönsuojeluun lisäresurssi 31.12.2026 saakka (50 %). Muut rekrytoinnit käynnissä. Pieniä häiriötilanteita on ollut, mutta niihin kyetty reagoimaan viivytyksettä.
Huoltovarmuus	Valmiussuunnitelmi en ajantasaisuuden varmistaminen (erityistilanteet, talousvesilaitokset). Viranhaltijaresurssi kunnossa.	Valmiussuunnitelmat hyväksyttyinä vuonna 2026. Tuotantoeläinpalvelujen toimintatilastot.	Valmiussuunnitelman päivitys kesken.
Vastuullinen taloudenpito	Tulopuolen lisääminen menojen paremmaksi kattamiseksi.	Tilinpäätökset.	Taksat päivitetty.
Käytetyn eläinröntgenin hankinta myös Sallan vastaanotolle.	Mikäli sopiva laite tulee tarjolle, pyritään hankkimaan leasing periaatteella.	Laite hankittuna, mikäli hinta ja sopivuus kohtaavat.	Ei ole hankittu.
Ympäristönsuojelumääräysten yhtenäistäminen alueella.	Määräysten päivittäminen aloitettu.	Määräykset hyväksytty kunnissa vuoden 2026 loppuun mennessä.	Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen meneillään. Tavoite ennallaan.

4. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TP 2025	TA 2026	TOT. 30.6.
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	11	12	13	13	11
Henkilöstömenot €	-988 579	-987 850	-980 846	-1 044 300	-555 264
Muutos %	9,5	6,9	-0,8	5,7	-46,8
Palvelujen ostot €	-185 714	-210 790	-190 510	-200 450	-93 934
Muutos %	5,3	8,9	2,6	-4,9	-53,1
Toimintakate €/asukas	-86,0	-93,7	-92,0	-99,8	-59,4

*TP 2025 vrt. TP 2024, Tot. 30.6. vrt. TA 2026

5. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ja konkreettiset toimenpiteet riskien vähentämiseksi v. 2026

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	Toimenpiteet	Toteutuma	TOT. 30.6.
Työssäjaksamisen turvaaminen.	Resurssien turvaaminen; virat ja työsuhteet täytettyinä. Tarvittaessa sijaisten palkkaaminen. Lisäresurssi ympäristönsuojeluun (50 %, 0,5 v).	Ylityösaldot hallinnassa. Mahdollisimman vähän poissaoloja. Työpäivien pituus.	Resurssivajetta on ollut, joka on kuormittanut henkilöstöä. Eläinlääkäripäivystys hoidettu pääsääntöisesti neljällä eläinlääkärillä. Työaikasaldot ovat määräysten rajoissa. Sairauspoissaoloja on ollut.
Työskentelyolosuhteet kunnossa.	Työergonomia, suojavarusteet ym. kunnossa.	Mahdollisimman vähän tapaturmia ja liitännäisiä sairauspoissaoloja.	Ei tapaturmia.

7. Määrärahat

Ympäristöterveystoimiala	TA+muutos	TA+muutos	MUUTOS	MUUTOS
	2025	2026	€	%
MENOT	-1 417 140	-1 485 810	-68 670	4,8
TULOT	770 370	801 890	31 520	4,1
NETTOMENO	-598 043	-683 920	-85 877	14,4

8. Toimialan käyttötalous

Ympäristöterveystoimiala	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT
	2024	2025	2025	2026	30.6.2026
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	738 767	770 370	732 510	801 890	346 015
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	143
TOIMINTATUOTOT	738 767	770 370	732 652	801 890	346 158
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-988 579	-987 850	-980 846	-1 044 300	-555 264
Palvelujen ostot	-185 714	-210 790	-190 510	-200 450	-93 934
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 783	-13 000	-9 477	-13 780	-5 107
Avustukset	-22 705	-25 000	-25 171	-23 000	-10 509
Vuokrat	-106 679	-170 860	-149 535	-168 850	-77 421
Muut toimintakulut	-12 351	-9 640	-12 893	-35 430	-12 661
TOIMINTAKULUT	-1 336 810	-1 417 140	-1 368 432	-1 485 810	-754 896
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-598 043	-646 770	-635 780	-683 920	-408 738

Ympäristöterveystoimiala	TP	TA+MUUTOS	TP	TA	TOT.
	2024	2025	2025	2026	30.6.2026
Lautakunta					
MENOT	sis. alla oleviin	-12 510	sis. alla oleviin	-12 710	-6 788
TULOT	sis. alla oleviin	12 510	sis. alla oleviin	12 710	0
NETTOMENO	sis. alla oleviin	0	sis. alla oleviin	0	-6 788
Elintarvikevalvonta ja neuvonta					
MENOT	-147 260	-162 230	-171 154	-165 060	-72 173
TULOT	83 556	85 290	91 297	87 530	37 627
NETTOMENO	-63 704	-76 940	-79 857	-77 530	-34 546
Terveystensuojelun edistäminen ja valvonta					
MENOT	-137 727	-150 690	-149 608	-154 610	-64 563
TULOT	73 638	75 780	79 835	76 180	34 882
NETTOMENO	-64 089	-74 910	-69 773	-78 430	-29 681
Tupakkalain valvonta					
MENOT	-16 949	-19 010	-18 335	-19 340	-8 285
TULOT	12 090	13 270	12 438	13 400	4 786
NETTOMENO	-4 859	-5 740	-5 898	-5 940	
Eläinlääkintähuolto					
MENOT	-679 394	-693 560	-705 178	-730 710	-404 456
TULOT	318 614	322 950	320 033	337 620	164 816

NETTOMENO	-360 781	-370 610	-385 145	-393 090	-239 640
Valvontaeläinlääkäripalvelut					
MENOT	-74 440	-97 630	-68 746	-98 150	-52 439
TULOT	79 618	97 630	78 581	98 150	26 864
NETTOMENO	5 178	0	9 835	0	-25 575
Ympäristönsuojelu kehittäminen ja edistämispalvelut					
MENOT	-164 086	-96 900	-69 192	-99 140	-39 586
TULOT	91 002	49 910	35 641	50 950	25 478
NETTOMENO	-73 085	-46 990	-33 551	-48 190	-14 108
Ympäristönsuojelu luvat ja valvontatehtävät					
MENOT	-116 953	-184 610	-186 220	-206 090	-106 606
TULOT	80 249	113 030	114 829	125 350	51 705
NETTOMENO	-36 704	-71 580	-71 391	-80 740	-54 901
Ympäristöterveyspalvelut yhteensä					
MENOT	-1 336 810	-1 417 140	-1 368 432	-1 485 810	-754 896
TULOT	738 767	770 370	732 652	801 890	346 158
NETTOMENO	-598 043	-646 770	-635 780	-683 920	-408 738